

This question paper contains **3** printed pages]

LR—40—2024

FACULTY OF HUMANITIES

M.A. (First Year) (External Education) EXAMINATION

APRIL/MAY, 2024

ECONOMICS

(Growth, Development and Environmental Economics)

(Friday, 10-5-2024)

Time : 10.00 a.m. to 1.00 p.m.

Time—Three Hours

Maximum Marks—100

- N.B. :—* (i) Attempt *all* questions.
(ii) All questions carry equal marks.
(i) सर्व प्रश्न सोडवा.
(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
1. Explain the concept of developing economy and state the characteristics of developing economy. 20
विकसनशील अर्थव्यवस्थेची संकल्पना स्पष्ट करून विकसनशील अर्थव्यवस्थेची वैशिष्ट्ये सांगा.

Or

(किंवा)

Explain the economic and non-economic factors affecting to economic growth and development.

आर्थिक वृद्धी आणि विकासावर परिणाम करणारे आर्थिक व आर्थिकेतर घटक स्पष्ट करा.

P.T.O.

2. Critically examine Lewi's theory of unlimited supply of labour. 20

लेवीस यांच्या अमर्याद श्रम पुरवठा सिद्धांताचे टिकात्मक परीक्षण करा.

Or

(किंवा)

Explain with the help of a diagram how the agricultural sector develops with the help of the theories of Phai-Rainey.

फाई-रेनीस यांच्या सिद्धांताच्या साहाय्याने कृषी क्षेत्राचा विकास कसा होतो हे आकृतीच्या मदतीने सांगा.

3. Explain the internal and external sources of capital formation. 20

भांडवल निर्मितीचे अंतर्गत आणि बहिर्गत मार्ग स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Explain the meaning of capital formation and state the reasons why rate of capital formation is low in an under developed country.

भांडवल निर्मितीचा अर्थ स्पष्ट करा आणि अविकसित राष्ट्रात भांडवल निर्मितीचा दर कमी असण्याची कारणे सांगा.

4. Explain the human development index in detail. 20

मानव विकास निर्देशांक सविस्तर स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Explain the meaning of pollution. Explain different types of pollution.

प्रदूषणाचा अर्थ सांगा. प्रदूषणाचे विविध प्रकार स्पष्ट करा.

5. Write short notes on any *two* of the following :

20

- (i) Greenhouse effect
- (ii) Vicious circle of poverty
- (iii) Age of high mass consumption
- (iv) Difference between economic growth and economic development.

खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर संक्षिप्त टिपा लिहा :

- (i) हरितगृह परिणाम
- (ii) दारिद्र्याचे दुष्टचक्र
- (iii) उच्च उपभोगाची अवस्था
- (iv) आर्थिक वृद्धी आणि आर्थिक विकास यातील भेद